

APAIZ ZERA, KRISTAUA?

MUXIKA'TAR ERRUPIN

—Lazkao'koa—

Auxen galdera... Apaiz ote naitzen... Ez det uste. Ez dut ortarako estudioirik egin. Sotanarik ez daramat. Gizonezkoak txapelik ez didate jaso oraindano, ta aurrak berriz, «Ave Maria Purissima'rik» ere ez didate zuzendu... Mezarik ez dut ematen... Nola, beraz, ni apaiz?

Langille bat naiz. Eskuak zakar... zakarregiak apaiz izateko. Eguneroko lanak lastu dizkit: olategiko lanak, baserrikoak, itxasokoak...

Ni, berriz, jostuna. Goizetik sukaldean, arratsaldean oial josketan. Oraindano ez dut entzun andrezkorik apaiz daitekenik. Ez du ba Paulo doneak esan, emakumezkoak Elizan ixillik egoteko? Nola beraz apaiz?

Ara nik esan, *Zu*, kristaua, edozein zerala ere, apaiz zera, nai edo ez. Apaiz zera, gizon edo andrezko zerala, motiko edo neskatxa, aur edo urtetan aurreratua, olategian edo baserrian langille, jakintsua edo ezjakiña. Kristaua zera? Apaiz zera.

Baña cz jararaonik nere esanari. Nai baduzu zapuztu nere aitorra. Baña konfu, Idazti Santuak edo Elizako Gurasoak edo Aita Santuak orrelakorik erakusten badizute. Onartu oien erakutsia.

Zer diote oiek ba? Apaiz zerala, Kristoren apaiz. Ikusi dezagun. Ekarri dezagun lendabizikoz, Espiritu Santuaren argiz Pedro doneak esaten duna: «Aren (Jesu Kristo'ren) gañean zerok ere, arri biziak

bezela, pillatu zaitezte, gogozko etxe ta apaizgo santu izateko, ta Jesu Kristo'ren ederragatik Jainkoak onartuko ditun gogozko opariak eskeintzeko». (1 Petr. 2, 5).

Beste nonbait: <<Zuek berriz, enda aukeratua, errege aîneko apaizgo, erri santua... zerate» (2, 10).

Joan ebanjelariak bere Apocalipsis edo *Ageritako'en* Liburuan onela dio: «Jesu Kristo'k bere odolaz gure obenetik askatu gaitu, ta bere Jainko ta Aitaren erreinu ta apaiz egin». (Apoc. 1, 5)

Bidali biak zein baño zein argiagogo mintza dira. Diotenez, kristauerri osoa apaiz maillara jaso izan da. Elizako Gurasoak ori bera aitortzen dizute ao batez. Entzun:

Ireneo santuari: «Kristauak oro apaiz dira». (Adv. Haer. 4, 8)

Agustin aundiari: «Kristauak, Apaiz Bakarraren atal dirala jabetuta, aitortzen dugu, apaiz dira». (Civ. Dei 20, 10)

Jon Krisostomo'ren mintzo ederra: «Zu (kristaua) apaiz egin zera bataioan». Jeronimo ospetsuari ta I Leo Aita santuari, ondoren: «Kristau soillen apaia egitea bataioa da».

Baña ez dizkizut antziñako jakintsuen aitorrak bakarrik eskeñiko; gaurgaurkoak ere ba-dira, Aita santuen lumatik sortuta Ara emen, XI Pio'k aitortu: «Arrazoi osoa zun Bidalien Buruak kristauegaz au esatean, «erri aukeratua, apaizgo santu zerate». («Misererentissimus» Idazkia)

Askoz argiago ta biziago XII

Pio'k: «Kristauak nolabait apaiz dirala ezin da nkatu ezta ere zalan-tzaz jarri. Ez da zillegi duten apaizgoa gutxietsi ta neurritz estutzea». Aitor argiagorik, nekez.

Jabetu ze'ia apaiz zerala. Baña jakin bear duzu ere, zergatik eta noiztik zeran apaiz. Ba-dakizu, kristaudoktriñak erakutsita, Bataioko la Endotza Sakramentuak gure animan marka kendu eziña ezarri dutela. Aragi begiz ez dugu marka ori ikusten, ala ere benetan darama kristauaren animak. Marka orri esker, *Zu*, kristaua, Kristo'rekin bat egin zera, Kristo'ren anz-itxuraz jantzi; Kristo'ren atal, Kristo'ren apaiz zera. Efzera gero edozein! Aundi zera benetan! Kristo'ren apaizgoz bitan markatua!

Akino'ko Toma doneak erakutsi digu ori: «Sakramentu marka oiek Kristo'k dun apaizgoren zati dira». (Summa III q. 63 a. 3) XII Pio'k, Toma santuaren bideak urratuz, ara zer dion: «Kristauak bataioko uretan Kristo Apaizaren atal egin dira; Jainkoari gurtza egiteko eskubideak jaso ditute, ta beren mallari dagokion neurritz, Aren Apaizgorekin artukizun dute».

Zure apaiz eginkisunan.

Ikusi duzunez, apaiz zera, betirako apaiz. Zein dira zure apaiz egin-kizunak, einbearrak? Ez noski apaiz sotanadunarenak. Onek, Gotzaiaren bitartez, Kristo'k emandako

almenari esker, sakramentuak egin eta banatzen ditu; baita ere Mezako ogi-ardoak sagaratu ta eskeñi ; igandetan berriz, Jainkoaren itza zabaldu. Oiek dira apaizaren eginkizun nagusienak. Zureak ez dira ain neurri zabalekoak. Ala ere ez nolanaikoak. Apaiz zeralako.

—Ezkontza sakramentuan (ezkondua bazera beintzat) ezkantzalle izan zera.

Senar-emazteak egiten dute Ezkontzako sakramentua, ez apaizak. Onek, Elizaren lekuko egiñez, bedeinkatzen du ezkontza, baña ez ezkontza egin. Oker esana, beraz, olako ta alako apaizak ezkondu giñuzan.

—Ezkonduaz gero semerik badator, apaiz eta guraso zeralako, zorerrek ezi bearra duzu aurrera, kristau doktriña ta oiturretan. Jainkoaren semeeri egia erakustea apaizari dagokio, Zuri beraz.

—Ezin bestean, ta aurrera il zorian arkitzen bada, bataiatu bear duzu. Orregatik kristauak oro jakin bear dute bataiatzen.

—Baña zure apaiz-eginkizun nagusiena Meza ematea da. Meza eman, bai. Ez dut zuzentzen esana. Ez da joan bear elizara Meza entzutea, esatera, ematera, eskeintzera baño. Apaiz izateak beartzen zaitu ortara. Elizaren agindua betelzeko aski duzu igandez Meza, naiz laburrena, entzutea. Baña zure apaizgo ori aintzat badaukazu, Meza eskeñi ere egiñen duzu.

Nala eskeñi Meza santua.

Eskeñi esan dizut, ez entzun. Entzuteko aski baita zentzuak artara jartzea. Eskeintzeak zerbait geiago eskatzen ditu. Eskeintzea egitea da, biotz-almenen erabiltzea. Mezetan zerbait ona eskeintzen zaio Goiko Jaunari. Ez abere ta igaliak lege zarreran bezela, Kristo Berbera baño. Meza santua Gurutzeko Opari-Berritze dugu.

Nork eskeintzen du Kristo? Jesu Kristo'k Berberak bere Burua eskeintzen du. Kristo dugu *Apaiz Bikaña, apaiz Nagusia*. Elizako apaizak Kristo Apaiz Nagusiaren ordezkokoak dituzu. Kristoren aginduz ere, apaiz mezemalleak Kristoren Gurutzeko Opari bakarra berritzen du. Baña apaizaren itzalpean Kristo ari da meza ematen, Jainkoari bere Burua eskeintzen.

Apaizak, Kristo'ren ordezkoko jatorra dalako, ogi - ardoak sagaritzen ditu, Kristoren Gorputz eta Odol biurtzen. Ba-du ortarako alraena, Kristok emanik.

Kristau soillak ez du era ontan Meza ematen. Ez du sagaritzen, ez Oparia egiten : baña bai eskeñi. Eskeintza da kristauarentzat Mezako eginkizun garaiena. Eskeintzera beartua dago Mezatan oparo artukizun izateko. XII Pio'k esaten du.

Mediator Dei'an: «Eskeintzen dugun nsurritz dugu mezatan artukizun». Mezako otoitzak ere ze besterik erakusten dizute». Ara: «Nere morroi opari au, ta zure etxeko gu-

ziona, emaro ar zazu». «Auen alde eskeintzen dizugu edo dizute ospe opari au». «Guk zure morroiok eta zure erri santu onek, oparia garbia, opari santua, opari itzalgabea eskeintzen dizugu». Eta zergatik agurtzen du apaiz mezemalleak erria, oles egiñez «Jauna zuekin». «Otoitz egin dezagun». «Gora biotzak». «Egin otoitz anaiak» t. a.? Agur eta dei oiekin Meza ematen, eskeintzen laguntzeko eskatzen dizu. Ez ukatu Kristo'ri, Ordezkoaren bitartez eskatzen zaizuna. Jainko Jaunaren sorkari bat zera, ezer utsetik sortua. Uneoro bere eskutik artzen duzu indarra, izateko almena. Beraz Jaungoiko ori *gurtu* bear duzu, *eskertu*; *barkapena* eskatu bearrean zera, *laguntza* ere bai. Meza eskeintzearekin ori dana egiten duzu.

Gauza erreza da orri. Ortarako ez daukazu latiña edo gaztelera apain ikasi bearrik. Gurasoak erakutsitako euskera zarrean ere, bikain baño bikaiñago egin dezakezu eskeintza. Ta nik uste, Jaingoikoak gizon askok baño zuzenago ta pozago entzungo dizula.

Itz bitan Meza eskeiñita duzu: apaizak eskeintzaldian ogi • ardoak bere eskutan jasotzean, zuk ere orrelako zerbait esan dezakezu aoz eta biotzez: «Artu beza Jaunak opari au zure eskutik...»

Baña bertsoan atsegiñago bazai- zu, orrela berriz:

«Torizu zeruko Aita
Jainko aundi, betikoa;

Torizu guk eskeiñia
Bai ogi ta bai ardoa».

(Bertso ta gero azaltzen diranak, gure elizan eta Euskalerriko beste zenbait elizetan, igandero abesten dira).

Baña Meza eskeintzeko garairik egokiena Sagaratze ondorena da, noski. Orduanxe, apainzarekin batera, esan ditzakezu itz auek: «Zure morroi onek, Jauna, opari garbia, opari santua, opari itzalgabea eskeintzen dizu».

Kristore'hin Zu eskeiñi.

Asko al da Kristo eskeintzea, Me- zatan? Ez ba. Ez duzu gutxi egingo Kristo eskeintzen baduzu; baño gei- ago ba - dezakezu: Kristo'rekin *Zu* eskeifii. Izan ere Meza Kristo osoa- ren Oparia baita, ots, Agustin do- neak dion bezela, *Gorputz Mistiko- aren Oparia*: Kristo ta bere atalen Oparia. Gurutzean Kristo bakarrik eskeiñi zan, gizon guzien ordez. Orain, berriz, meza bakoitzean. Kristo atal (kristau) guziekin eske- intzen da. Orregatik, *Zuk* zure nor- tasunaren eskeintza Kristo'renare- kin batu bear duzu, amoz eta go- goz Kristo'rekin eta apaizarekin bat eginda. Xil Pio'k esaten dizu: «Ez lukete aztu bear kristauak gero, Gu- rutzeko Kristo'rekin bat egiñaz, bes ren Buru, neke, estuasun, lan eta bear guzien eskeintza egitea».

XI Pio'k: «Orregatik (Meza Kristau oroen Opari dal'ako) apaizaren eta kristaueu oparia batu bearrak dira, auek ere opari bizi, santu ta atsegingarritzat Jainkoari eskeintzeko».

Gregorio Aundiak Kristau erriari: «Mezatan geure burua eskeiñi bearra degu, izan ere, eskeintzen geranean izango da Meza, Opari gurtzat».

Agustin santuak, aserre antzean, au esaten zien bere Elizako kristaueri «Kristauak, Jaungoikoak zuen esku-ikusiak baño naiago du zeuron eskeintza».

Beraz ez utzi, kristaua, Mezarik zure izate osoaren eskeintza egiteke. Bertso auen bidez ederki eskeiñi zindezke. Ara:

Gorputz-animak
Biotz garbia
Artu, gure Jaun,
Artu guzia.
Eman ordainez
Grazi-bizia.

Eliz-dirua
Ta ondasunak
Dana zuretzat
Neke ta lanak
Zuretzat ere
Parre-negarrak.

Zer ordainduko diot Jaunari?
Quid retribuam Domino...

Zer ordainduko diot Jaunari egin dizkidan ondasun guztiengatik?
Orrela zion eresgilleak bere baitan, biotza estu ta larri.

Kristaua, etzaitu galdera onek larritzen? Zenbateraño etzera zordun Jainkoaren aurrean? Duzun on guzia Jainkoari zor diozu. Grazi-bizitza, giza-bizia, animako ta gorputzeko ondasunak, dena Goiko Jaiunak esku betez emanak. Jakintsuak, zerusapaitik gorako gauzetaz mintzatzen zaizkigunean, lerdena dario-la gelditzen gera. Ta zer? Giza-soinaren joskera ta bere zentzuak ez al dira arrigarrikoak? Ze misterio (izkutu) arrigarriak ta sakonak arkitzen diran, adibidez, begian!

Ta grazi-bizitzan ze esanik ere ez! Esate baterako, nola korapillotzen dira Jainko-grazia ta giza askatasuna?

Ondasun arrigarri guzti oiek Jaiunak zuri eran dizkizu. Ta Zuk, ordainez, zer itzuliko diozu? Gizonak pekatua du bakarrik berebera.

Baña ez larritu. Ba-duzu bide bat Jaungoikoarekin zorrak kito egiteko: Meza santua. Meza eskeintzen duzunean, ontzako urre onenez ordaintzen duzu, Jainkoak emandako txanpon beraz. Kristo da ordain ori, Gurutzeko *Kristo* berbera.

Gurutzean bezelaxe, Mezatan ere, Jainkoagandik gizonen biotzetara errukia mara-mara dator; Jaungoikoak, Mezatan, gizonen pekatueri, ikaragarrienak eta ugarienak izanik ere, barkapena osoa luzatzen die.

Gurutzean bezela, *Kristo'k* Mezatan otoi au dagio Aitari: *nAita*, barkaiezu; zer dagiten ere ez baidakie». (Lk. 23, 34).